

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهنمای واحد های ارائه خدمت به سالمندان

شهرستان فلارد

۱۴۰۲

گردآوری اطلاعات: فهیمه منصوریان کارشناس سلامت سالمندان

فهرست

صفحه	عنوان
۵-۱۲	○ <u>ارائه خدمات دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی به سالمندان</u>
۷	❖ مراکز خدمات جامع سلامت
	❖ خدمات پزشک
	❖ خدمات کارشناس سلامت روان
	❖ خدمات کارشناس تغذیه
	❖ خدمات واحد سلامت دهان و دندان
	❖ خدمات واحد آزمایشگاه
۸	❖ پایگاه‌های سلامت
۹	❖ خانه‌های بهداشت
۱۲-۱۳	○ <u>ارائه خدمات سازمان بهزیستی به سالمندان</u>
۱۲	❖ برنامه اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی
۱۲	❖ مرکز مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی (مرکز اورژانس اجتماعی)
۱۳	❖ خط تلفن اورژانس اجتماعی ۱۲۳
۱۳	❖ خدمات مشاوره تلفنی دولتی ۱۴۸۰
۱۳	❖ خدمات سیار اورژانس اجتماعی

۱۴

۱۵

۱۵

❖ مراکز مثبت زندگی

○ ارائه خدمات سایر مراکز به سالمندان

❖ کمیته امداد امام خمینی (ره)

در فرهنگ ایرانی اسلامی، وجود سالمندان و احسان به آنان، مایه نزول خیرات و برکات و رخ دادن اثرات مثبت و سازنده در زندگی قلمداد شده است. رسول خدا (ص) فرموده اند: "وجود پیران سالخورده بین شما باعث افزایش رحمت و لطف پروردگار و گسترش نعمت الهی بر شماست". پیران را بزرگ و محترم دارید؛ زیرا احترام به آن ها به منزله احترام به مقام الهی است. لذا مفهوم "سالمندی" در فرهنگ دینی ما معادل رعایت عزت و احترام می باشد. مقام معظم رهبری نیز در بند ۷ سیاستهای کلی جمعیت در رابطه با فرهنگ سازی، بر احترام و تکریم سالمندان و ایجاد شرایط لازم برای تأمین سلامت و نگهداری آنان در خانواده و پیش بینی ساز و کار لازم برای بهره مندی از تجارب و توانمندی های سالمندان در عرصه های مناسب، تاکید نموده اند.

در دوران سالمندی، سیستم ها و ارگان های مختلف بدن، دچار تغییرات متعدد مرتبط با سن می گردند. دستیابی به سالمندی سالم و موفق نیازمند تقویت سلامت جسمانی، روانی، اجتماعی و پیشگیری از بروز بیماری ها و درمان به هنگام آنها می باشد. وزارت بهداشت مراکزی را برای ارائه خدمات پیشگیری، بهداشتی و درمانی که بیشترین دسترسی به محل زندگی افراد جامعه را در شهرها و روستاها داشته باشد، در نظر گرفته است. همچنین سازمانها و نهادهای دیگر نظیر سازمان بهزیستی، سازمان شهرداری، کلینیک های طب سالمندی، بنیاد فرزندان، کمیته امداد امام خمینی(ره)، کانون بازنشستگان و ... خدماتی از جمله خدمات مراقبتی، نگهداری، حمایتی، توانبخشی، آموزشی، فرهنگی، ادبی، اجتماعی، ورزشی، تفریحی و ... را جهت استفاده سالمندان ارائه می نمایند. این راهنما به سالمندان عزیز کمک می کند تا بتوانند اینگونه خدمات را در نزدیکترین مسافت به مکان زندگی شان شناسایی و دریافت دارند.

▪ ارائه خدمات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرکرد به سالمندان (شهرستان

فلارد)

مراکز خدمات جامع سلامت : این مراکز در مناطق شهری و روستایی راه اندازی شده است و خدمات پیشگیرانه بهداشتی و درمانی که توسط بهورزها، مراقبین سلامت و ماماها، پزشکان عمومی ، مشاوران سلامت روان، کارشناس تغذیه و رژیم درمانی، دندانپزشکان و کارشناسان بهداشت محیط و حرفه ای و کارشناسان علوم آزمایشگاهی ارائه می شود. خدمات تعریف شده مشخص برای افراد هر گروه سنی منطبق بر نیازها و اولویت های سلامت ارائه می گردد.

در این مکان ها سالمندان خدماتی نظیر واکسیناسیون، خدمات پیشگیری از بیماری های مزمن، مشکلات شایع دوران سالمندی، ارزیابی فشار خون، قند خون، چربی های خون، ارزیابی از نظر وضعیت تعادل و احتمال زمین خوردن، وضعیت تغذیه ای، تشخیص زودرس سرطان های شایع (سرطان روده بزرگ و پستان) و همچنین ارزیابی وضعیت سلامت روان و افسردگی را دریافت می کنند. در مکان های ذکر شده به منظور پیشگیری از برخی بیماری ها از جمله یوکی استخوان، سالمندان مکمل های کلسیم و ویتامین "د" را رایگان دریافت می کنند.

همچنین، کلاس های آموزش گروهی و فردی، در خصوص شیوه زندگی سالم (تغذیه، سلامت روان، فعالیت بدنی و توانبخشی و...) در این مکان ها برگزار می گردد.

شرح فعالیت مرکز خدمات جامع سلامت شامل موارد ذیل می باشد:

❖ خدمات پزشک

پزشک، سالمندانی را که از طرف مراقب سلامت و بهورز معرفی می شوند، معاینه و درمان می کند؛ همچنین در صورت لزوم سالمند را به پزشک متخصص

ارجاع می دهد. اقدامات مورد نیاز در شرایط اضطراری (احیاء، بخیه، سونداژ ادراری و معدی و ...) به عهده ی پزشک مرکز می باشد.

❖ خدمات کارشناس سلامت روان

کارشناس سلامت روان به پذیرش مراجعین در زمینه سلامت روان می پردازد و در ارتباط با مشکلات مرتبط به سالمندان محترم مشاوره می دهد. آموزش مهارت های زندگی نیز از وظایف کارشناس سلامت روان است.

❖ خدمات کارشناس تغذیه

کارشناس تغذیه به پیگیری درمان و اصلاح تغذیه سالمندانی که دارای فشار خون بالا، دیابت، پوکی استخوان، اختلالات چربی خون، چاقی، لاغری یا سوء تغذیه می باشند، می پردازد.

❖ خدمات واحد سلامت دهان و دندان

دندانپزشک در این واحد به ارائه خدمات مربوط به سلامت دهان و دندان (کشیدن ، پر کردن، جرم گیری و ...) اشتغال دارد و در صورت نیاز، سالمندان را برای مراجعه به سطوح تخصصی، راهنمایی می نماید. همچنین آموزش بهداشت دهان و دندان به کارکنان بهداشتی، مدیران، معلمان و مربیان بهداشتی در این واحد صورت می گیرد.

❖ خدمات واحد آزمایشگاه

در تعدادی از مراکز خدمات جامع سلامت، برخی از آزمایش های مورد نیاز مراجعین انجام می پذیرد.

❖ مراکز خدمات جامع سلامت شهری / روستایی / شهری روستایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد (شهرستان فلارد) (ساعت کاری: ۱۴:۱۰ - ۷:۳۰)

ردیف	مراکز خدمات جامع سلامت	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
۱	خدمات جامع سلامت مالخلیفه	دکتر جواد پیوند	شهر مالخلیفه جنب شهرداری	۰۳۸-۳۴۴۸۲۰۸۲
۲	روستای شهریار	دکتر سارا انتظامی	روستای شهریار	۰۳۸-۳۴۴۹۲۱۱۲
۳	خدمات جامع سلامت کلواری	دکتر فرزانه کهبیانی	روستای کلواری	۰۳۸-۳۴۴۸۳۲۵۰
۴	خدمات جامع سلامت منارجان	دکتر طاهر مریم طاهری	روستای منارجان	۰۹۱۳۲۱۹۳۶۶۷
۵	خدمات جامع سلامت شاه نجف	دکتر فریده اکرمی مقدم	روستای شاه نجف	۰۳۸-۳۴۴۲۱۷۱۴

❖ پایگاه های سلامت

پایگاه های سلامت واحدهای بهداشتی هستند که اغلب در محدوده شهرها واقع شده اند. خدمات سلامت در این پایگاه ها، توسط مراقبین سلامت ارائه می گردد. در واقع، این خدمات نقطه شروع دریافت مراقبت های جامع تعریف شده برای هر فرد است. خدماتی که در مراکز ارائه می گردد در پایگاهها نیز برای سالمندان ارائه می شود. هر فرد پس از ارزیابی اولیه توسط مراقب سلامت، در صورت نیاز به پزشک و سایر کارشناسان (سلامت روان و تغذیه) به مراکز خدمات جامع سلامت معرفی می گردد.

سالمندان مراجعه کننده به پایگاهها نیز به منظور پیشگیری از برخی بیماری ها از جمله پوکی استخوان، مکمل های کلسیم و ویتامین "د" را رایگان دریافت می کنند. همچنین، کلاس های آموزش گروهی و فردی، در خصوص شیوه زندگی سالم (تغذیه، سلامت روان، فعالیت بدنی و توانبخشی و...) در این مکان ها برگزار می گردد.

مراکز خدمات جامع سلامت دارای پایگاه ضمیمه در داخل مرکز می باشند و همچنین پایگاههای غیر ضمیمه نیز در خارج از این مراکز، فعال می باشند.

پایگاههای سلامت شهری / روستایی دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد (شهرستان فلارد) (ساعت کاری: ۱۴:۱۰ - ۷:۳۰)

ردیف	پایگاه های سلامت	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
۱	پایگاه ضمیمه سلامت مالخلیفه	خانم رعنا ویسی	شهر مالخلیفه - جنب شهرداری	۰۹۱۳۴۸۴۳۳۹۳

❖ خانه های بهداشت

خانه های بهداشت برای مردم روستا راه اندازی شده و معمولا ۲ بهورز (زن و مرد) در هر خانه بهداشت کار می کنند و مراقبت های اولیه بهداشتی درمانی مورد نیاز این جمعیت را ارائه می دهند. خدمات ارائه شده توسط بهورز در این مراکز نقطه شروع دریافت مراقبت های جامع تعریف شده برای هر فرد است. هر فرد پس از ارزیابی اولیه توسط بهورز، در صورت نیاز به پزشک و سایر کارشناسان (سلامت روان و تغذیه) ارجاع می گردد. سالمندان مراجعه کننده به خانه های بهداشت نیز به منظور پیشگیری از برخی بیماری ها از جمله پوکی استخوان، مکمل های کلسیم و ویتامین "د" را رایگان دریافت می کنند. همچنین، کلاس های آموزش گروهی و فردی، در خصوص شیوه زندگی سالم (تغذیه، سلامت روان، فعالیت بدنی و توانبخشی و...) در این مکان ها برگزار می گردد.

خانه های بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرکرد (شهرستان فلارد) (ساعت کاری: ۱۴:۱۰ - ۷:۳۰)

ردیف	خانه های بهداشت	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
۱	خانه بهداشت خنگ	محبوبه جعفری	روستای خنگ	۰۹۱۳۹۸۸۱۵۵۴
۲	خانه بهداشت ابواسحاق	مهدی رنجبر	روستای ابواسحاق	۰۹۱۳۷۲۱۵۰۲۶
۳	خانه بهداشت دشت پاگرد	شهربانو شریفی	روستای دشت پاگرد	۰۹۱۳۶۲۷۲۲۴۶
۴	خانه بهداشت سنگان	رحمت الله سبزواری	روستای سنگان	۰۹۱۳۳۸۵۹۳۱۹
۵	خانه بهداشت قرح	سعید صالحی	روستای قرح	۰۹۱۳۹۲۹۶۴۳۳
۶	خانه بهداشت گرداب سفلی	پروانه ویسی	روستای گرداب سفلی	۰۹۱۳۳۲۰۲۱۰۴
۷	خانه بهداشت شهریار	حسام رستمی	روستای شهریار	۰۹۱۳۸۷۹۶۶۱۶
۸	خانه بهداشت شیرمرد	مصطفی شیرمردی	روستای شیرمرد	۰۹۱۴۰۱۹۵۲۳۲
۹	خانه بهداشت گرداب علیا	سلیمان انتظامی	روستای گرداب علیا	۰۹۱۳۹۸۴۸۵۵۱
۱۰	خانه بهداشت چهارده	سمیه منصوری	روستای چهارده	۰۹۱۳۳۸۵۹۳۴۱
۱۱	خانه بهداشت کندر	آفتاب نجفی	روستای کندر	۰۹۱۳۱۸۰۱۲۴۰
۱۲	خانه بهداشت کلواری	آهوجان شفیعی	روستای کلواری	۰۳۸۳۴۴۸۳۰۵۴
۱۳	خانه بهداشت سهل آباد	گلی عبداللهی	روستای سهل آباد	۰۳۸۳۴۴۹۵۷۴۵
۱۴	خانه بهداشت یونکی	آسیه شریفی	روستای یونکی	۰۹۱۳۸۸۶۵۳۵۱
۱۵	خانه بهداشت ده سوخته	فریده اسماعیلی	روستای ده سوخته	۰۳۸۳۴۴۹۵۷۴۴
۱۶	خانه بهداشت دالورا	حدیث درویشی	روستای دالورا	۰۳۸۳۴۴۹۵۶۲۵
۱۷	خانه بهداشت میشان	محسن صالحی	روستای میشان	۰۳۸۳۴۴۹۵۷۴۳
۱۸	خانه بهداشت شاه نجف	بشیر اکبری	روستای شاه نجف	۰۳۸۳۴۴۲۱۷۵۱
۱۹	خانه بهداشت قلعه سوخته	زیبا قربانی	روستای قلعه سوخته	۰۳۸۳۴۴۲۱۱۶۳

ردیف	خانه های بهداشت	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
۲۰	خانه بهداشت سپیدار	هاجر فتحی	روستای سپیدار	۰۳۸۳۴۴۲۵۶۲۲
۲۱	خانه بهداشت دماب	زینب قربانی	روستای دماب	۰۹۱۳۷۲۲۹۹۷۵
۲۲	خانه بهداشت منارجان	صفدر عبداللهی	روستای منارجان	۰۹۱۳۲۸۳۷۷۵۰
۲۳	خانه بهداشت ده کهنه	فرشته ریسی	روستای ده کهنه	۰۹۱۳۲۸۳۷۷۵۰
۲۴	خانه بهداشت نارمه	نعمت الله عبداللهی	روستای نارمه	۰۹۱۳۲۸۱۷۷۴۷
۲۵	خانه بهداشت شوراب	زهرا گنجی	روستای شوراب	۰۹۱۳۷۷۲۰۱۴۵

▪ ارائه خدمات سازمان بهزیستی به سالمندان (شهرستان فلارد)

سازمان بهزیستی خدمات حمایتی، رفاهی و توانبخشی خود را با توجه به نیاز سالمندان در مراکز زیر ارائه می دهد:

❖ برنامه اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی

برنامه اورژانس اجتماعی سازمان بهزیستی، شامل فعالیت های زیر می باشد:

- مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی (مرکز اورژانس اجتماعی)
- خط تلفن اورژانس اجتماعی (۱۲۳)
- خط تلفن مشاوره تلفنی (۱۴۸۰)
- خدمات سیار اورژانس اجتماعی
- پایگاه خدمات اجتماعی

مرکز مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی (مرکز اورژانس اجتماعی)

سالمندان محترم در صورت بروز مشکل می توانند با معرفی خود و یا معرفی از طریق مراجع قضایی، انتظامی و ... به این مرکز مراجعه نمایند و از خدمات به صورت رایگان و شبانه روزی بهره مند گردند.

در این مراکز پس از پذیرش، ارزیابی های تخصصی و اجتماعی، روانشناختی، بهداشتی و درمانی، حقوقی توسط تیم تخصصی که متشکل از مسئول مرکز، مددکار اجتماعی، روانشناس، روانپزشک و مشاور حقوقی است، صورت می گیرد. سپس با توجه به ارزیابی های صورت گرفته و متناسب با نوع مشکل / نیاز مراجع، نسبت به ارائه خدمات تخصصی به افراد اقدام می گردد.

زنان و دختران در معرض آسیب و آسیب دیده اجتماعی می توانند به مدت ۳ روز و حداکثر ۲۰ روز از خدمات نگهداری موقت استفاده نمایند. که این مدت با تایید تیم تخصصی مرکز برای یک دوره دیگر قابل تمدید می باشد.

❖ خط تلفن اورژانس اجتماعی ۱۲۳

سالمندان محترم با گرفتن شماره ۱۲۳ می توانند با کارشناسان متخصص ارتباط تلفنی داشته باشند و مسایل و مشکلات را بیان نموده و خدمات تخصصی دریافت نمایند.

کارشناسان این خط متشکل از مدد کاران اجتماعی و روانشناسان آموزش دیده می باشند که به صورت شبانه روزی نسبت به ارایه خدمات تخصصی به گروههای هدف (افراد در معرض آسیب یا آسیب دیده اجتماعی) اقدام می نمایند و در صورت نیاز آنان را جهت مداخلات اجتماعی، روانی و حقوقی به مراکز مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی و در صورت نیاز به مداخلات در محل (منزل، مدرسه، بیمارستان و ...) به واحدهای خدمات اجتماعی سیار ارجاع می دهند. از جمله خدمات دیگر که توسط کارشناسان خط ۱۲۳ ارایه می شود، ارجاع تماس گیرندگان به مراکز تابعه سازمان (توانبخشی، پیشگیری و اجتماعی) می باشد.

❖ خدمات مشاوره تلفنی دولتی ۱۴۸۰

سالمندان محترم با گرفتن شماره ۱۴۸۰ می توانند از خدمات روانشناختی در زمینه های مشاوره خانواده، سالمند آزاری، اختلالات بالینی و اعتیاد، توسط روانشناسان و مشاوران دوره دیده بهره مند گردند.

❖ خدمات سیار اورژانس اجتماعی

با توجه به نیاز افراد در معرض آسیب و آسیب دیده اجتماعی، خدمات سیار اورژانس اجتماعی به صورت شبانه روزی و رایگان فعالیت می نماید.

کارشناسان خدمات سیار اورژانس اجتماعی از طریق گشت زنی و جستجو در محدوده استقرار خودرو به شناسایی و جذب و هدایت افراد پرداخته و نسبت به ارائه خدمات تخصصی در محل به آنان اقدام می نماید. همچنین کارشناسان این خودروها در صورت تماس از طریق خط ۱۲۳ و اعلام موارد اورژانسی نسبت به مراجعه به محل تعیین شده جهت پذیرش و ارائه خدمات لازم به افراد مشمول اقدام می نمایند. در صورت نیاز به سایر خدمات به مرکز مداخله در بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی، ارجاع داده می شوند.

دریافت کنندگان خدمات فوریت های اجتماعی خشونت دیدگان خانگی از قبیل کودک آزار دیده، همسر آزار دیده، سالمند آزار دیده، معلول آزار دیده، افرادی که قصد خودکشی دارند یا اقدام به خودکشی کرده اند و خانواده آنان، دختران و پسران فراری از منزل، زنان و دختران در معرض آسیب اجتماعی، زوجین متقاضی طلاق و افراد در معرض طلاق، کودکان خیابانی و مبتلایان به اختلال هویت جنسی در معرض آسیب می باشند.

❖ مراکز مثبت زندگی

وظایف این مراکز، تشخیص و تعیین اولویت های نیاز مراجعین در حوزه های اجتماعی و توانبخشی و اقتصادی، آموزش مهارت های زندگی، پیشگیری از آسیب های اجتماعی و معلولیت ها، بررسی مشکلات بینایی، شنوایی و پیگیری آنها می باشد.

مراکز مثبت زندگی (شهرستان فلارد) (ساعت کاری: ۱۴ - ۷)

ردیف	مرکز مثبت زندگی	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
۱	مرکز مثبت کد ۱۳۱۳	قمر سعیدی	شهر مالخلیفه خیابان بهزیستی	۰۳۸-۳۴۴۸۳۴۵۳

▪ ارائه خدمات سایر مراکز به سالمندان

❖ کمیته امداد امام خمینی (ره) (شهرستان فلارد) (ساعت کاری: ۱۴ - ۷)

کمیته امداد امام خمینی (ره) توسط رهبر فقید انقلاب اسلامی، حضرت امام خمینی (ره) تأسیس شد. کمیته امداد امام خمینی (ره) بر اساس نگرش تکریم و شرافت انسانی به عنوان یک نهاد فراگیر مردمی تلاش می کند. همچنین خدمات حمایتی و توانمندسازی را برنامه ریزی و مدیریت می نماید و در این زمینه از همکاری، مساعدت و توسعه مشارکت های مردمی (از مردم برای مردم) بهره مند می گردد. به بیان دیگر، شیوه کار و استراتژی مدیریت کمیته امداد امام خمینی (ره) عبارت از استفاده و سازمان دهی ظرفیت های مردمی، ملی و بین المللی در امر حمایت از محرومین جامعه می باشد.

ردیف	مرکز	نام مسئول	آدرس	شماره تماس-کد
۱	کمیته امداد امام(ره)	محمدحسین زیلابی	شهر مالخلیفه-خیابان فرمانداری	۰۳۸-۳۴۴۸۲۰۵۴